

AVAUSKOKKONPANO

UNELMANA
A-MAAJOUKKUE

JUSSI ESKOLA

Tammi

AVAUSKOKOONPANO

JUSSI ESKOLA

AVAUSKOKKONPANO

UNELMANA
A-MAAJOUKKUE

TAMMI

Helsinki

SISÄLLYS

1	Kohti avauskokoontamoa.....	6
2	Risteykohdassa	12
3	Pitkä tie	18
4	Avauspotku.....	32
5	Pihoilla ja puistoissa.....	42
6	Monilahjakkuuksia	48
7	Yksin ja kaverien kanssa.....	60
8	Kotikentillä.....	68
9	Perheen tuella.....	76
10	Maajoukkuepolulle.....	82
11	Nuoria ihmisiä	98
12	Ruuhkavuodet	110
13	Koulumenestyjiä.....	124
14	Euroopan kentille	132
15	Niin lähellä, mutta niin kaukana.....	152
16	Unelman kariutuminen	158
17	Rakkaudesta lajiin	164
	Lähteet	174

Tämän teoksen kirjoittamista ovat tukeneet
Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö, Suomen tietokirjailijat ry ja Jalkapallo-Säätiö.
© Jussi Eskola ja Tammi 2022 | Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Kuvat, ellei toisin mainittu: Jussi Eskola | Taitto: Taina Leino, Vitale Ay
ISBN 978-952-04-3426-7 | Painettu EU:ssa

7

KOHTI AVAUSKOKKONPANOJA

Teemu Pukki *Futarin* haastattelussa ja kuvauksessa 15-vuotiaana.

Vasemalla Pukki alle 15-vuotiaiden maaottelussa Ruotsia vastaan elokuussa 2005.

Valioliiga, La Liga ja A-maajoukkue tuntuivat kaukaisilta, kun yhdeksättä luokkaa käynyt ujo kotkalaispoika vastasi ensimmäisen lehtihaastattelunsa kysymyksiin kotkalaisessa rantakahvilassa maaliskuussa 2006.

”Teme”, hän esitteli itsensä.

”Futarin ’Sinivalkoinen tie’, vai mikä se juttusarja olikaan”, Teemu Pukki muistelee nyt.

”Eikös se haastattelu tehty jossain Sapokan sataman kahvilassa? Se taisi olla ihan ensimmäinen haastatteluni. Varmasti jännitin sitä paljon ja hikoilin varmaan jo ennen kuin tulin edes paikalle. Se oli ihan uusi tilanne. Olin lapsi vielä, ja todella ujo. Kaikki tuollaiset asiat olivat minulle kasvunpaikkoja.”

”Iskällä on se juttu varmaan vielä tallessa. En kyllä yhtään muista, mitä vastailin.”

Jonkinlaisia tavoitteita Teemu Pukilla oli jo tuolloin, mutta haastattelumateriaalin perusteella ei vielä kovin konkreettisia.

”Tuohon maajoukkuerinkiin jos pääsisi vakituisesti”, 15-vuotias Teemu kertoi viitaten poikien maajoukkueeseen.

”Jos pääsisi ulkomaille johonkin hyvään jengiin pelaamaan.”

Samanlaisia persoonia kuin nuorina

Olen valokuvannut poikien ja tyttöjen ikäkausimaajoukkueita jalkapalloon erikoistuneena freelancerina vuodesta 2003 alkaen. Kameran etsimen läpi olen nähnyt uusien ikäluokkien tulevan, varttuvan ja aikuistuvan. Lukemattomia lupaavia pelaajia on pudonnut matkan varrella pois. Toisia on noussut mukaan vasta hieman myöhemmällä iällä. Jotkut pelaajista ovat saavuttaneet kansallisen huipputasen, toisille futis jäi lopulta vain harrastukseksi, ja he suuntautuivat eri aloille työelämässä.

Valokuvaamisen lisäksi olen kirjoittanut lukuisia lehtijuttuja juniorimaajoukkueikäisistä poika- ja tyttöpelaaajista *Futariin* ja muihin jalkapalloselehtiin 2000-luvun alkupuolelta lähtien. Monille haastatelluista nuo vuodet olivat futisuran huippuaikaa, eikä heistä suurin osa lopulta saavuttanut unelmiaan. Oli kuitenkin myös monia haastateltavia, jotka pääsivät A-maajoukkueeseen ja ammattilaisuralle ulkomaille.

Miesten A-maajoukkueessa on nykyään toistakymmentä pelaajaa, joita haastattelin,

18-vuotiaasta Rasmus Schülleristä oli kahden aukeaman artikkeli *Football Magazinissa* vuonna 2009.

kun he olivat 15–19-vuotiaita: Tim Sparv, Joonna Toivio, Jukka Raitala, Lukas Hradecky, Teemu Pukki, Rasmus Schüller, Jesse Joronen, Nikolai Alho ja Joel Pohjanpalo. Muutamista pelaajista, kuten Jere Uroresta ja Simon Skrabbista, tein lyhyehköt puhelinhaastattelut. Skrabb yritti jekuttaa, ja vastauksia antoi ensin hänen kaverinsa, mutta lopulta hihittelyn jälkeen puhelimeen saatiin 16-vuotias pelaaja itse.

Haastattelemistani juniorimaajoukkueiden tyttöpelaaajista nykyisessä A-maajoukkueessa pelaavat Anna Westerlund, Linda Sällström, Tuija Hyyrynen ja Emma Koivisto.

Osa kirjoittamistani artikkeleista oli lyhyehköjä pelaajaesittelyjä, jotkut pidempiä henkilöjuttuja. Pelaajat kertoivat elämästään nuorina jalkapalloilijoina ja tulevaisuuden tavoitteistaan. Olen käynyt kirjaa varten läpi myös litte-roimiani haastattelumateriaaleja ja äänitallenteita.

On yllättävää ja jotenkin myös kuvaavaa, että kaikki aikoinaan haastattelemani pelaajat ovat nykyään hämmästyttävän samanlaisia kuin he olivat murrosiässä. Tim Sparv on tuntenut monet nykyisistä A-maajoukkuepelaajista nuoresta pitäen.

”Ollaan oltu yhdessä jo nuorisomaajoukkueissa. Nämä pelaajat ovat olleet ihan tavallisia ihmisiä nuoresta asti. Kehitystä tapahtuu aina, kun ikää tulee lisää, mutta samanlaisia persoonia he ovat kuin silloin nuorinakin.”

Monille nuorista haastattelut ja kuvaukset olivat ensimmäisiä, ja jännitys oli sen mukainen. Tosin Lukas Hradecky ei ujostellut tuolloinkaan. Hän oli oma välitön ja sanavalmis itsensä jo 18-vuotiaana *Futarin* haastattelussa ja kuvauksessa Turussa. Linda Sällström vastaili kysymyksiin 17-vuotiaana Tikkurilassa aivan yhtä energisesti ja positiivisesti kuin nykyään. Hän ei ollut tuolloin vielä edes päättänyt, tuleeko hänestä yleisurheilija vai jalkapalloilija, mutta huipulle hän oli joka tapauksessa mielestään menossa. He ja muutkin haastateltavani tekivät jo tuolloin omantyylistä uraa luonteidensa mukaisesti.

Toki nämä pelaajat saivat apua ja opastusta tärkeiltä valmentajilta ja läheisiltä. Mutta loppujen lopuksi he kehittivät itse itsensä.

Linda Sällström Tikkurilan Urheilupuistossa 17-vuotiaana keväällä 2006.

Tätä kirjaa varten haastattelin nuorina taapaamani pelaajat nyt uudestaan, kun elämänkokemusta ja vuosia huippu-urheilussa on kertynyt 10–15 vuotta lisää. Miespelaajat haastattelin ennen ja jälkeen historiallisen EM-lopputurnaukokokemuksen. Naispelaajien kanssa puhuin hieman sen jälkeen, kun he olivat saavuttaneet EM-kisapaikan. Ajankohta tällaiselle kirjalle tuntui sopivalta nyt, kun pelaajat ovat jo A-maajoukkueiden kokeneempaa kaartia, mutta ura jatkuu yhä.

Tämä kirja kertoo haastattelemieni pelaajien kokemuksista ja asioista, joita he itse pitävät merkityksellisinä. Miten nämä jalkapalloilijat ovat eläneet nuorina, ja millaisena he ovat pelaajapolkunsa kokeneet? Kuinka he katsovat nuoruusvuosiaan nyt? Miten nuoren urheilijan kannattaisi heidän mielestään harjoitella ja elää?

Haastattelemani pelaajat katsovat nuoruusvuosiaan omasta subjektiivisesta näkökulmastaan ja omien muistikuvien pohjalta. Valmentajat ja vanhemmat ovat saattaneet kokea samat tapahtumat omista näkökulmistaan eri tavalla.

Kaikki kysymäni henkilöt lähtivät projektiin mukaan mielellään. Vanhat valokuvat toivat muistoja mieleen, ja kukin matkasi innostuneena ajassa taaksepäin ikävaiheeseen, jolloin vasta ponnisteltiin kohti nykyistä uraa. Haastattelut tehtiin pelaajien vapaa-ajalla, maajoukkue- ja seuratapahtumien ulkopuolella.

Tätä kirjaa varten haastatellut pelaajat ovat jalkapallotaitojensa lisäksi fiksuja ihmisiä. Lajitaidot ovat toki tärkeitä, mutta pelkästään niillä on vaikea pärjätä nykyjalkapallon vaativassa maailmassa. Jalkojen pitäisi kantaa myös pelikentän ulkopuolella.

Ammattilaisjalkapalloon on niin paljon hylkkeitä, ettei tilaa huipulla voi mitenkään olla lähellekään kaikille lahjakkuuksille. Monet asiat vaikuttavat siihen, miksi useimpien kohdalla unelma jalkapallourasta kariutuu. Useimmista juniorimaajoukkuepelaajistakaan ei tule ammattilaisia. Haastattelin aikoinaan monia nuoria pelaajia, joiden ammattilaisunelmat eivät lopulta toteutuneet. Nyt jututin uudestaan Fredrik Lassasin ja Tytti Porkan, jotka olivat vielä nuorten maajoukkueissa vakio pelaajia, mutta askel A-maajoukkueeseen jäi lopulta ottamatta.

Entisiä juniorimaajoukkuepelaajia on joka lähtöön. On ammattilaisjalkapalloilijoita, on väitelleitä tohtoreita. Useimmat ovat suuntautuneet onnistuneesti työelämään, mutta joillekin jalkapallon tilalle tuli hallitsevasti päihteen ja jopa rikolliset ympyrät. Ja joidenkin entisten juniorimaajoukkuepelaajien elämäntaival päättyi aivan liian aikaisin.

Tämä kirja ei ole harjoitteluopas eikä myöskään elämäntaito-opas. Tavoitteena on syventää lukijan kokonais käsitystä siitä, millaista on olla nuori jalkapalloilija – tai urheilija yli-päättään.

Yhtä lailla tavoitteena on auttaa nuorta urheilijaa ymmärtämään itseään. 15-vuotiaalle lupaavalle jalkapalloilijalle voi olla tärkeämpää kehittää itsetuntemusta ja pelaajaidentiteettiä kuin omaksua yksityiskohtaisesti kulloinkin muodissa olevia jalkapallotaktisia nyansseja. Niitä ehtii opiskella myöhemmin, ja sitä paremmin se onnistuu, mitä kokonaisvaltaisemmin pelaaja on varttunut henkisesti.

Jalkapalloilijoita ei voi tuottaa. Heidän on annettava tuottaa itse itsensä, kanavoimalla sisäsyntyisen intohimon määrätietoiseen harjoitteluun. Tietysti heitä on tärkeää opastaa ja tarjota mahdollisuus unelmien tavoitteluun.

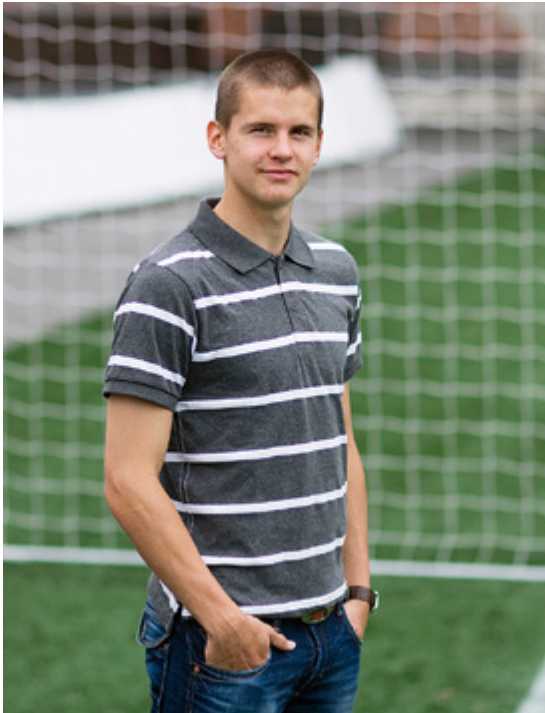
Tämän kirjan haastateltavia yhdistää erityisesti yksi asia: intohimoinen hurahtaminen lajiin. Useimmilla heistä innostus kohdistui ennen kaikkea omaan harrastamiseen eikä niinkään muuhun jalkapallon seuraamiseen.

”En katso fudista kovinkaan paljoa. Pelaaminen on paljon kivampaa”, Joona Toivio kertoi 16-vuotiaana vuonna 2004.

Linda Sällström säestää: ”En oikein ehtinyt seurata urheilua, eikä se minua niin kiinnostanutkaan. Oli kivampi harrastaa itse kuin katsoa muiden urheilemista.”

Varsinkin ammattilaisuran kannalta olennaisen tärkeässä ikävaiheessa, noin 15–21-vuotiaana eli juniiori- ja nuorten maajoukkueiässä, urheilu-ura oli miltei kaikille nykyisille A-maajoukkuepelaajille selkeä ykkösprioriteetti.

Haastattelumateriaalin lisäksi taustoitan aihetta nuoria urheilijoita käsittelevällä tutkimusmateriaalilla. Erityisesti on korostettava Mikko Salasuon, Mikko Piispan ja Helena

Jukka Raitala 18-vuotiaana (vas.) ja Nikolai Alho maajoukkueleirillä 14-vuotiaana. "Muistan, että nämä ensimmäiset leirit jännittävät ihan pirusti", Alho kertoo. "Tiedostin tosi nuoresta asti, että olen oman ikäluokkani ja jopa vuotta vanhempien parhaimmista."

Huhdan *Huippu-urheilijan elämänkulku* -kirjaa (2015), joka 96 urheilijan haastattelun ja laajan kansainvälisen lähdeaineiston myötä luo tukevan tutkimustiedollisen selkärangan tälle kirjalle.

Hyödyntämäni arkistohaastattelut olen tehnyt freelance-toimeksiantoina, useimmiten *Futari*-lehteen sekä jonkin verran myös muihin lehtiin, kuten *90 min*, *Klubi*, *Iltalehti*, *FC11*, *Maali!* ja *Football Magazine*.

Tämä kirja on tehty riippumattomasti, ilman urheilujärjestöjen tai vastaavien tahojen tukea. En ole projektin aikana ollut muutenkaan sidoksissa urheilujärjestöihin. Olen tietoisesti rajannut haastateltavista pois aktiivi- ja valmentajat sekä seura- ja lajiliittotahot, joilla on omat viestintäkanavansa ja -intressinsä. Pyrkimyksenä on luoda ajaton kuva nuoren urheilijan elämästä, ei käsitellä sitä, mikä valmennuslinja sattuu olemaan huudossa juuri tällä hetkellä.

Jalkapallo kehittyy koko ajan, mutta ihmisen geenit muuttuvat hitaammin. Pohjimmiltaan nykyiset futisjuniorit ovat hyvin samantyyppisiä lapsia kuin aiempien sukupolvien pelaajat.

Olen käsitellyt samoja teemoja myös tv-dokumentissa *Vanha joukkuekuva* (Yle, 2020), joka kertoo 1973–1974-syntyneiden poikamaajoukkueikäluokan nuoruusvuosista ja myöhemmistä vaiheista.

Miltei kaikki kirjan kuvat ovat ennen julkaisemattomia. Yli 130 000 editoidun jalkapallokuvan arkistostani löytyi paljon harvinaisia kuvia tämän kirjan henkilöistä nuorina. Vielä suurempi aarreaitta paljastui arkistojeni kätköistä käsittelemättömien raakakuvien kovalevyiltä. Jokaista aiemmin editoimaani kuvaa kohti on kymmeniä raakakuvia, joita en ole kuvaushetken jälkeen yleensä edes nähnyt. Suuri osa kirjan kuvista on tällaisia minulle itsellenikin yllättäviä löytöjä.

Aikanaan olin itsekin yksi oman ikäluokkani tuhansista futisjunioreista. Intohimoa ja paloa löytyi vaikka kuinka, mutta ymmärrystä siitä, miten huipulle pääsisi, sitäkin vähemmän. Pelailin intohimoisesti vailla määrätietoisuutta ja pitkäjänteisyyttä. Juniorijoukkueistani kaksi hajosi, ja kun en tiennyt muista joukkueista, tuli muutamia välivuosia.

En tuntenut ketään jalkapallossa pitkälle pääsnyttä. En edes tiennyt ketään, joka olisi tuntenut yhtäkään silloista tai entistä hyvää pelaajaa. Perheessäni tai lähisuvussani ei kukaan harrastanut jalkapalloa tai juuri muutaakaan urheilua. Ei ollut oikein ketään, jolta olisi saanut tärkeitä vinkkejä urheilijan elämään tai harjoitteluun.

Toki harjoittelin kovaa ja usein yksinkin, mutta pitkäjänteisyyttä riitti korkeintaan seuraavaan peliin asti. Oli mukava pärjätä vahvuuksilla, mutta heikkouksien kehittämiseen ei riittänyt ymmärrystä. Suhtauduin jalkapalloon samanaikaisesti sekä äärimmäisen toissani että täysin fiilispohjalta. En nähnyt mitään ongelmaa yhdistää näitä kahta puolta.

Myös tällaisella suhtautumisella pääsin parhaimmillaan pelaamaan Suomessa hieman ykkösdivaria ja neljä vuotta stipendillä Yhdysvaltojen yliopistosarjan korkeimmalla tasolla. Tuolloin opiskelin valokuvausta ja sivuaineena urheilusosiologiaa, eli tämä kirja juontaa juurensa tavallaan jo noihin vuosiin.

Saavutin jalkapallossa suunnilleen sen, mitä oli mahdollista uhraamatta minulle tärkeimpiä asioita: omaehtoisuutta, hauskuutta ja peliiloa. Lopulta taisin saavuttaa oman suurimman tavoitteeni: vuosikymmenet intohimoisena elämäntapajalkapalloilijana. Futiksen harjoittelu ja pelaaminen on edelleen mukavaa. Peräkkäisiä kausia aikuisten ykkös- ja nelosdivarin välillä on jo yli kolmekymmentä. Se olisi ollut hyvä tavoite minulle juniori-iässä – jos olisin ymmärtänyt asettaa tavoitteita.

Mutta myös minulle olisi varmasti ollut nuoruusvuosina hyödyllistä kuulla tai lukea, millaista nuoren urheilijan elämä on ja miten voi parhaiten kehittyä jalkapalloilijana.

Helsingissä marraskuussa 2021,

Jussi Eskola

2

RISTEYSKOHDASSA

Vanhassa joukkuekuvassa 14-vuotias poika hymyilee rennosti, mutta hieman ujosti.

”Nöyrä ilme on kuvassa. Tuossa vaiheessa vielä opittiin ja painettiin töitä”, hän muistelee vuotta 2004 nykyään kokeneena A-maajoukkuepelaajana.

Uskalsiko poika tuossa iässä edes haaveilla pitkästä urasta ulkomailla ja A-maajoukkueessa sekä pelaamisesta EM-lopputurnauksessa? Hän pääsi mukaan piirijoukkueeseen, mutta ei ollut avauskokoonpanon pelaaja. Ja kun hänen seurajoukkueensa eteni alle 15-vuotiaiden Nike Premier Cupin Euroopan lopputurnaukseen, poika ei silloinkaan mahtunut ykköskokoon-

panoon. Alle 15-vuotiaiden maajoukkueen leirille hänet kuitenkin valittiin.

”Sain siitä lisää paloa ja halusin näyttää, että kuulun maajoukkueeseen. Ajattelin, että haluan sinne uudestaan.”

Seuraavaa kutsua poika sai kuitenkin odotella lähes kolmen vuoden ajan.

”Kyllä minä ymmärsin sen tilanteen. Muistan, kun kaikkia muita valittiin, mutta minua ei. Mutta nöyrästi painettiin duunia ja hauskaa se ainakin oli. Muuten olisin varmaan lopettanutkin futiksen jossain kohtaa siinä.”

Hyvä, ettei poika lopettanut. Hänen nimensä on Lukas Hradecky.

”En minä mikään paras maalivahti ollut siihen aikaan. Olin silloin vielä aika pätkä”, Luke muistelee nyt yli kolmekymppisenä.

Piirijoukkue-cupeissa Hradecky oli mukana kahdesti, mutta molemmilla kerroilla kakkosmaalivahtina.

”Olin ehkä 150-senttinen silloin – sain juuri ja juuri ponnistetuksi kaikilla voimillani ylärimaan”, Lukas kertoi *Futarin* haastattelussa vuonna 2007 pari päivää 18-vuotissyntymäpäivänsä jälkeen.

Joukkuekuvassa kameraan katsova 14-vuotias Lukas ei varmastikaan ymmärtänyt, mitä hänelle tuolloin, murrosiän tyypillisessä keskivaiheessa, oli tapahtumassa fyysisesti ja henkisesti, kun hän eteni vauhdikkaasti lapsuudesta kohti aikuisuutta.

Kasvupyrähdys, hormonitoiminnan lisääntyminen, äänenmurros ja murrosiän tunne myllerrys tapahtuivat samaan aikaan piirijoukkue- ja maajoukkue toiminnan alkamisen kanssa. Pitkän tähtäimen suunnittelu ja harkintakyky tapahtuu ihmisellä aivojen etuotsalohkossa, mutta se alue on murrosikäisellä nuorella vielä hyvin keskeneräinen. Silti nuorilta, varsinkin tavoitteellisilta jalkapalloilijoilta, vaaditaan pitkäjänteisyyttä ja kypsyyttä.

”He ovat kuin linnunpoikaset pesänreunalla hyppäämässä tuntemattomaan”, lastenpsykiatrian erikoislääkäri Jari Sinkkonen kuvailee tämän ikävaiheen nuoria.

”Suureen tuntemattomaan pitäisi päästä täydellä höyryllä, mutta ilman kovin täsmällistä tietoa siitä, mikä siellä odottaa.”

Kasvupyrähdystään odotellut nuori Lukas sai katsoa sivusta, kun neljä muuta maalivahtia hoiti torjuntatehtäviä vuonna 1989 syntyneiden ikäluokan kolmen ensimmäisen maajoukkuevuoden ajan. Luken edelle valinnoissa meni jopa hänen hyvä kaverinsa, niin ikään TPS:n kasiysejä edustanut Henri Pelto-maa.

”Hän oli myös hyvä maalivahti ja pääsi pelaamaan ensimmäisen maaottelunsa ennen minua.”

”Peltsi oli niin paljon parempi silloin”, Luken isä Vladimir muistelee. ”Hän oli isompi ja voimakkaampi, mutta mielestäni oli ihan selvästi vain ajan kysymys, milloin Lukas menee ohi.”

”Kun Peltsikin pääsi maajoukkueeseen, Lukakselle tuli motivaatiota, että hänkin haluaa sinne. Ei hän ollut kateellinen siitä, että kaveri pääsi”, äiti Brigita kertoo.

Lukas Hradecky, 14, TPS:n kakkosmaalivahtina Premier Cupin Euroopan lopputurnauksessa 2004. "Pelipaita ei ollut ihan optimaalisella tavalla täytetty, vähän oli kasvunvaraa. Mutta letti oli mintissä ja kaunis poolopaita", Luke kertoo naurunremakan säestämänä. "Tuolloin ei ollut vielä samanlaisia päällikön elkeitä kuin nyt. Mutta samalla lailla luonnoniloinen olin myös silloin."

Lukas Hradecky sai Palloliiton Lupaava pelaaja -palkinnon vuonna 2007 Olympiastadionilla A-maaottelun yhteydessä.

”Oli siinä keskinäistä kilpailua, mutta he ovat vielä nykyäänkin parhaita kavereita”, Vlado täydentää.

Lahtelainen Juha Tuomi oli kasiysien ikäluokan selkeä ykkösmalivahti. Myöhemmin hän pelasi 26 ottelun veikkausliigauran. Vaikka maajoukkuekutsuja ei tullut, nuori Lukas jatkoi treenaamista.

”Minulla oli sellainen oma palo, jonka takia jaksoin aina herätä aamutreeneihin kehittämään itseäni.”

Lukas sai ensimmäisen akatemiesopimuksensa 15-vuotiaana.

”Se oli rahallisesti ihan mitätön sopimus, mutta silti se jollain lailla antoi uskoa ja motivaatiota. Se oli aika intensiivinen vaihe silloin 15–18-vuotiaana. En ole varmaan missään vaiheessa uraani treenannut enemmän kuin silloin. Niihin aikoihin tuli kasvupyrähdys, ja sitten alkoivat myös muut nähdä, että tuohan saa palloja kiinni.”

Lukas Hradecky debytoi Kreikkaa vastaan Ateenassa marraskuussa 2006, noin viikkoa ennen 17-vuotispäiväänsä. *Jalkapallokirjan* tilastoon kirjattiin ”Lucas Hradescy”.

”Se oli sellainen hetki, jolloin tiesin, että nyt mennään ja lujaa. Nyt aletaan kehittyä kunnolla.”

Hieman alle vuoden aikana Luke pelasi kaksitoista poikien maaottelua kahdessa ikäluokassa ja pääsi pelaamaan jopa B-maajoukkueen Vietnamin-turnauksessa – kaikki tämä alle vuodessa ensimmäisen poikien maaottelun jälkeen. Marraskuussa 2007 Suomen Palloliitto valitsi hänet Vuoden lupaavaksi pelaajaksi.

11 14.11.	Kreikka – Suomi, At	
To 16.11.	Kreikka – Suomi, At	
✓	Juha Tuomi	FC Re
✓	Lucas Hradescy	TPS
✓	Jari Nikkilä	TPV
✓	Joni Vuorinen	FC Int
✓	Anssi Syrjämäki	TP-Se
	Sakari Mattila	H IK

Hradecky valittiin vasta ikäluokkansa 25. maaotteluun. Kutsukirjeessä ei nimen oikeinkirjoitus vielä onnistunut.

”Eka maaottelu siihen, ja sitten olenkin jo yhtäkkiä Vietnamissa alle 23-vuotiaiden maa-joukkueen mukana. Se oli aikamoinen py-rähdys.”

Tavoitteet pysyivät kuitenkin realistisina.

”Onhan se ollut pikkupojasta asti unelma-na pelata Valioliigassa tai ylipäätään jossain ulkomailla. Jos nyt edes Ruotsiin pääsisi pelaamaan, sekin olisi hienoa”, Luke kertoi 18-vuo-tiaana *Futarin* haastattelussa 2007.

Häviävän pieni prosenttiosuus

Suomen Palloliiton vuosittain julkaisema *Jalkapallokirja* tilastoi pelaajakohtaisesti pe-latut A-maaottelut, nuorten maaottelut ja ikä-kausimaaottelut. Tilastoista on nähtävissä, mil-laisen valintaprosessin kautta A-maajoukkue-pelaajat lopulta siivilöityvät.

Nykyisen miesten A-maajoukkueen runko muodostuu vuosina 1987–1999 syntyneistä pe-laajista. Näissä ikäluokissa syntyi Suomessa vuodessa suunnilleen 57 000–67 000 lasta, joista noin 51 prosenttia oli poikia. Yhdessä ikä-luokassa oli näinä vuosina 7 000–8 000 poika-pelaajaa 12 vuoden iässä. Tällaisesta ryhmästä valikoitui lopulta noin 40–60 pelaajaa yhden ikäluokan poikamaajoukkueeseen.

Vuosina 1987–1999 syntyneistä pelaajista poikien maajoukkueeseen eteni 682 pelaajaa. Näistä ikäluokista A-maajoukkuepelejä on tähän mennessä päässyt pelaamaan 66 pelaajaa. Monet heistä ovat lähinnä saaneet muutamia näytönpaikkoja tai tuurauksia talvikauden harjoitusotteluissa.

Vuosina 1987–1999 syntyneistä poikamaa-joukkuepelaajista vain 28 on pelannut kymmenen A-maaottelua tai enemmän. Useimmat heistä olivat runkopelaajia vuoden 2019 EM-karsinnoissa ja EM-lopputurnauksessa. Ja kaikista heistä – vuosina 1987–1999 syntyneistä yli sadastatuhannesta futista joukkuetasolla harrastaneesta juniorista ja 682 poikamaa-joukkuepelaajasta – vain Lukas Hradecky on kaudesta toiseen pelannut avauskokoontapanossa Euroopan viiden suurimman sarjan joukkueessa ja eurocupeissa.

Jo kotimaan pääsarjatasolle tai ylipäätään ulkomaille ammattilaiseksi pääseminen, edes pienempään jalkapallosarjaan, on arvostettava

Lukas maajoukkueleirillä helmikuussa 2006 noin kahdeksan kuu-kautta ennen ensimmäistä poikien maaotteluaan. ”Halusin aina olla se yksi tai yksi niistä parista pelaajasta, jotka pääsevät ikäluokasta-ni A-maajoukkueeseen.”

saavutus. Eurooppalaisessa suurseurassa sää-nöllisesti pelaaminen on suomalaiselle todel-la poikkeuksellista – ja vieläpä kapteenina, kuten Lukas Hradecky Bayer Leverkuseniin.

Luke katsoo nyt kuvaansa 14-vuotiaana.

”Jos ihan rehellisesti mietin tämän kuvan hetkeä, en juuri tuolloin olisi laittanut rahoja puolestani likoon.”

Kun Lukas valittiin 15-vuotiaana maajoukkue-leirille, valmentajat kertoivat pojille, että heidän ikäluokastaan yksi tai kaksi pelaa tulevaisuudessa A-maajoukkueessa.

”Muistan, että mietin: ’Ei hitto, tuo ei voi olla totta!’” Hradecky muistelee nyt. ”Mutta kyllä se niin on, se prosenttiosuus on vain niin pieni. Elämänpolulla tulee vastaan niin monta risteyskohtaa.”

3

PITKÄ TIE

Ei meidän ole tarkoitus kasvattaa ”omaa tuotantoa”. Me emme valmista nauloja vaan kasvatamme ihmisiä. Pojat ovat lihaa ja verta, eivät toimintasuunnitelmia tai tuottokohteita.

Fredrik Backman, Kiekkokaupunki

Kun pelaaja pukee ensimmäisen kerran päälleen maajoukkuepaidan vaikkapa alle 15-vuotiaiden maaottelussa, hän on kulkenut pitkän tien ensimmäisistä junnutreeneistään. Takana on lukemattomia tunteja piha- ja välituntepelejä, harjoituksia ja otteluita.

Jos futisjuniori on riittävän innokas, lahjakas ja ahkera, hän saattaa päästä oman paikkakuntansa edustusjoukkueeseen ja jopa aluejoukkueeseen. Tuhansien harjoitustuntien kautta hän on omaksunut kaikki perustaidot ja löytänyt omat erityisvahvuutensa. Positiivisen kierteen myötä hän kehittyy aina vain paremmaksi.

Lopulta hän saa kutsun ikäkausimaajoukkueen mukaan ja alkaa mieltää itsensä huippu-urheilijaksi. Suuri tavoite ja unelma on saavutettu.

Vaativin työ on kuitenkin vasta alussa. Pelaaja on saattanut olla jokaisessa juniiori-ikänsä vaiheessa joukkueensa tai paikkakuntansa paras – eikä hän sittenkään ole vielä lähellä ammattilaisuutta. Samasta unelmasta kilpailee lukuisia muita pelaajia, jotka ovat yhtä lailla olleet kaupunginosansa, kaupunkinsa ja jopa maan parhaimmistoa.

Alle 15-vuotiaiden maajoukkue Maamme-laulun aikana ennen maaottelua Ruotsia vastaan Riihimäellä elokuussa 2005. Teemu Pukin lisäksi A-maajoukkueen saavuttivat Mikko Sumusalo (numero 3) ja Henri Toivomäki (15). Konsta Rasimus (16) on pelannut komean liigauran.

KIRJA JALKAPALLOSTA – MUTTA ENNEN KAIKKEA NUORUUDESTA, VALINNOISTA JA VARTTUMISESTA.

Lukas Hradecky sai odotella ensimmäistä kutsua poikien maajoukkueeseen lähes kolme vuotta. Linda Sällströmin ykköslaji oli teinivuosina seiväshyppy. Teemu Pukki ei suhtautunut nuorena jalkapalloon erityisen vakavasti. Anna Westerlund voitti Suomen mestaruuksia hiihdossa. Joel Pohjanpaloa jarrutti viivästynyt fyysinen kehitys. Kuinka he lopulta päätyivät menestyksekkäälle jalkapallouralle?

Avauskokoonpano – Unelmana A-maajoukkue on kirja jalkapallosta, mutta ennen kaikkea nuoruudesta, valinnoista ja varttumisesta. Miten suomalaiset tähtipelaajat katsovat nuoruusvuosiensa nyt ja kuinka heidän mielestään nuoren urheilijan kannattaisi harjoitella ja elää? Kirja tarjoaa ajatuksia niin junioreille kuin vanhemmille, jotka haluavat ymmärtää nuoren urheilijan elämän haasteita paremmin.

Jussi Eskola haastatteli useimpia A-maajoukkueiden pelaajia murrosikäisinä ja uudelleen aikuisina. Teos sisältää runsaasti Eskolan ainutlaatuisia ja ennennäkemättömiä valokuvia.

JUSSI ESKOLA on valokuvaaja ja tietokirjailija, joka on kiertänyt Suomen jalkapallomaajoukkueiden eri ikäluokkien mukana ympäri maailmaa 20 vuoden ajan. Hänen aiempia teoksiaan on mm. *Me mennään kisoihin* (2020).

9 789520 434267

www.tammi.fi

79.31

ISBN 978-952-04-3426-7